

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi steinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACTIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRAȚIA:
BRAŞOV, PIAȚA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Două culturi.

Bruma de mîinte pe care-o au scribii jidano-maghiari e greu be-teagă!

Că era puţinică şi tulbure din născare, o ştia de mult, toată lumea. Dar azi vedem, că ea suferă de aceeaşi manie necurmată, cei persecută în toată bunăvremea. Acum, ne convingem, că numai dintr-o astfel de stare mintală ab-normă, poate isvorî scrisul lor hibrid şi bolnăvicios.

Tribunii şi falşii profeţi gras-răsplătiţi ai gazetelor ungureşti, conduse aproape exclusiv de evrei, sânt elementul nefast, care secre-tează în permanenţă virusul, ce va distruge încet, însă sistematic, acest nenorocit stat poliglot.

Ne-arată istoria acestei țări, că din vremuri, bărbații politici cu scaun la cap ai neamului ungure-sc, au întrezărit utopia sfortărilor, cari preocupau până la fanatism, bunăoară, pe-un Ludovic Kos-suth. Ei s-au încredințat, că acest stat unguresc nici odată nu va pu-nea deveni un stat unitar, cu o singură națiune, care să-l alcătuiască. Prea multele neamuri deo-sebite, cari de veacuri li compun populația, zădărnicesc împlinirea visului unguresc de-a contopi totul într-o entitate, care să vorbească, să scrie, să simtă, să trăiască și să moară ungurește.

Aceasta este și va rămânea o imposibilitate până atunci, până când puterea brută a brațului sau a puștii, nu va zdrobi viața individuală și colectivă a tuturor națiunilor nemaghiare, cari plătesc azi biruri grele și cătănesc ani de-arândul pentru susținerea și pă-zirea tuturor intereselor acestui stat totitnic.

Bărbați rari și cu o prevedere ageră, ca Deák, Eötvös și alții, au întrezărit pericolul căruia i-se expune elementul unguresc și mai mult pentru asigurarea acestuia, decât de dragul murei noastre. au creat acele legi cuminiți, cari

îndreptăteau alătura de ei, existența pacinică și liberă de orice înrăurire, a celorlalte popoare. Căci numai în miezul păcii va putea prospera Ungaria.

Durere, temeliiile singure ad-misibile, pe cari ei au încercat să clădească noua lor patrie, au fost zi cu zi clătinate de urmașii lor zvăpăiați, cari din nou început-au a se hrăni din ideile fantasmagorice ale acelei imposibile „națiuni singure alcătuitoare de stat“.

Acestor utopiști le-au venit preabucuros în ajutor toți jidanașii lăniți după bani și slujbe, cari au reușit să se cuibărească în țara noastră, ca nicăiri în largul Euro-peii.

Ei sânt elementul pișicher și deștept, în partea lui, care pescu-este în tulbureala situațiunei. căci ei văd limpede, că de îndată-ce chestiunea naționalităților s ar rezolva, ar începe numai decât strămtorarea tuturor inutililor și izgonirea atâtor jidovi percutați din pozițiunile ticnite și grase, pe cari le dețin azi.

Deaceia, cu inteligența practică și cu spiritul de speulă care caracterizează rassa semită, ei caută să nu scape nici un singur prilej, de-a turna uleiul pe focul, care arde mocnit în piepturile ne-impăcate ale beligeranților. Bine-nțeleș, alături de doi bătași „ter-tius gaudet“.

Ultimul debut scandalos al tu-peului evreesc a avut loc deună-zile, în coloanele — ospitale ori-cărui atac îndreptat înspre noi — ale ultrașovinului „Budapesti Hir-lap“, — unde un om de-o mentalitate unică și extrem de schimonisită, îi caută nod în papură Vlă-diciei unite dela Blaj, punând-o în lumina cea mai păcătoasă a cu-noscutei «trădări de patrie».

„Ci-că uită mitropolitul din Blaj, care, — după jidovul cu pin-teni din Palestina ungurească — este în realitate unul din factorii ideii de stat maghiar — uită zic, bătrânul nostru mitropolit Mihali, că legea ungurească, cere ca toate

orașele șematismului său bisericesc să fie scrise ungurește și nu românește. Uită să-i învețe pe popii lui, limba atât de eufonică a statului (dar tu cum vorbești acasă la tine, Morifeben, ... wuăs?) uită, că statul ungar dă congruă preoților români uniți (dintr'ai cui bani, te n'treb, Schreimorișule?) uită, că cultura în Ungaria poate fi nu-mai una, cea ungurească, și că preoții români comit zilnic „trada-rea de patrie“ prin nerespectarea și neintroducerea culturii ungurești în viața comunelor lor românești — cu un cuvânt vlădicul unit uită să facă următorul lucru: să scrie șematismul ungurește, să se roage în biserici tot așa, să-și în-vețe teologii în limba statului aș-tuia fericit; căci după Kohn-ul din capitală, mitropolia din Blaj va avea drept de existență numai atunci, când ar gândi, ar scrie ungurește și-ar rosti fără să-și frângă limba, zicând Szunyogszék comu-nei românești, cărei noi din veliște îi zicem Țințari.

Ai mai auzit vr'odată glas de jidov îndrăzneț ca acesta, iubite cetitor?

Anevoie!

La toată întâmplarea trebuie să băgăm însă de seamă un lu-cru, ș'anume faptul, că pretențiile acestor neomaghiari cresc cu fie-care zi luând proporțiuni scanda-loase și cari sfidează orice simț de rușine.

Înainte cu câți-va ani auziam mereu spunându-se în presa un-gurească, că Ungurii sunt oameni buni și îngăduitori, și că ei lasă Românilor toată latitudinea în ce privește desvoltarea lor culturală, dar că dânsii, ca Unguri, ne cer nu-mai contopirea noastră politică cu „unica și indivizibila noțiune a na-țiunii politice singure alcătuitoare de stat“.

Formula asta seacă care gâ-dilă însă o ambițiune fără rost, parc'o mai înțelegeai. Cel puțin o puteai admite unui orgoliu, care umblă după cai verzi pe păreți și care crede, că prin formule de-

șarte de drept public se pot pune ad acta cinci neamuri, cari pe hâr-tie se contopesc foarte ușor într'o singură concepție juridică.

Prea bine! Asimilați-ne dar pe hârtie, ... le-am zis.

Dar vă sfidăm, domnilor, să v'atingeți de sfințele noastre drep-turi pur omenești și individuale oari își au rădăcinile în adâncimea sufletului nostru. Sunt drepturile limbei, ale obiceiurilor ș'a întregii noastre comori, care formează cultura noastră națională românească, pe care nu vom da-o nici-odată până ne veți mai vedea pe aste văi și dealuri, udate de sângele și lacri-mile noastre.

Nu, prea nespălaților Kohni și alți Hunyadi Moriți, ... vă înșelați dacă credeți, că noi avem vr-o da-torință față de altă cultură, decât cultura noastră națională. Nu a-vem. Pentru că o parte din banii noștri trec de decenii în visteria statului, numai pentru promovarea culturii voastre ungurești, pe câtă vreme noi de abia răzbim să ne susținem cultura românească din sărăcia, care ne stăpânește.

Dacă puteți creea în paragra-fii crâșilor de drept public un stat unitar, curat unguresc și având o singură populație, care să-l alcătuiască și care se cheamă „nați-unea ungurească“, — vă privește. Cu fantazia voastră megalomană puteți maghiariza în teorie și res-tul Europei.

O singură cultură nu veți răuși să creați însă niciodată în această țară, chiar dacă ați mai măsăli un milion de vagoane de hârtie de tipar, cu scrisul vostru întortochiat. — Nu!

Pe noi Români n'o să ne pu-teți în vecii vecilor înșirui între colaboratorii unei culturi decât a celei românești. Căci noi avem altă cultură decât voi. A noastră se chiamă cultura națională românească, alătura de cultura voastră ungurească. O admitem cultura voastră. O stimăm, când o vedem și nu cercăm cătuși de puțin să ne-o asimilăm. Noi, n-avem nevoie

de ea, căci este absolut străină minții și inimei noastre. Ea ne-ar corci sufletul și toată ființa noastră.

Firea asta minunată, care a creat tot felul de plante și lighi-oane, a creat și Români și Un-guri. Deci le-a hărăzit suflete deo-sebite și două culturi, cari nu seamănă una cu alta.

Noi, să ne credeți, vă dorim din tot sufletul, să fiți fericiți cu cultura voastră, pe care n'o invi-diem. Dar, rugăm-vă, nu încercați să ni-o octoați cu puterea, căci n'o putem primi. De bună seamă nu!

Și nici că vă dăm sfatul, să v'atingeți de cultura noastră, căci plata vă va fi foarte amară.

Atunci, când veți fi ajuns după străduințe cumplite, ca să ne asimilați, se va fi isprăvit cu viața a două neamuri și, zdrobite reci-proc, vor fi dispărut de pe supra-fața pământului două culturi, cea ungurească și cea românească.

Și poate ar fi păcat, căci Dum-nezeu de aceea ne-a dat suflete și minți deosebite, ca să le cultivăm după legile lui mari și după le-gile noastre mai mărunte omenești.

O apropiere între Austro-Ungaria și Rusia. Recenta vizită a arhiduceului moștenitor la curtea berlineză este și acum încă viu comentată de presa mondială. Se crede, că în convorbirile moștenitorului nostru cu Împăratul Wilhelm și cu cancelarul și ministrul de externe al Germaniei a fost vorba și de o apropiere între Austro-Ungaria, Germania și Rusia pentru asigurarea unei păci stabile în Balcani. Această știre o confirmă următoarele două comunicate, cari vin de dată din Moscova și Berlin.

Ziarul «Utro Rossy» din Moscova confirmă știrea, că arhiducele Francisc Ferdinand, cu ocazia vizitei sale la Berlin, a conferit cu cancelarul Bethmann Hollweg și cu Kiderlen Wächter, asupra unei apropieri a Austriei către Rusia. Arhiducele Francisc

Iacob al nostru.

Nimenea nu știe cine i-a dat mai întâi numele Iacob, și cu toate acestea nimenea nu-i zice altfel. Și chiar și el știe că-l chiamă așa, căci dă de-a fuga când îl chiamă. Poate că s'ar minuna mult dac'ar ști, că tocmai numele lui este un lucru însemnat. Sau dacă — ciocul i-ar permite ar zămbi mulțămit. Căci Iacob e un cocostărc.

Să nu creadă însă nimenea, că el e un cocostărc ca toți ceilalți! O, doar atunci nu s'ar mai povesti nimic despre el. El e unul cu totul deosebit, cum nu se poate vedea în ori ce zi. Că am făcut cunoștință cu el, pentru mine este un lucru însemnat.

Nu l'am văzut nici prin locuri de pășune, nici prin bălți la prins de broaște, nici însoțit de alții, ci într-o noapte liniștită cu lumină limpede de lună, pe un coperiș scund, care nu era mai înalt, decât fereastră mea, prin care îl puteam vedea.

Acolo sta într'un picior, cu ciocul plecat, ca un chip cioplit din peatră, gândind, visând.

Pe nici un alt coperiș nici mai mic nici mai mare din curtea casei pa-robiale nu i-am văzut vre-un tovarăș.

Era singur. Cum a venit cocostărcul aici?

A doua zi de dimineață s'burase, fără îndoială, ca să se îngrijască de de-jun. Ziua pe lumină i-am văzut eu a-poii cuibul — câteva găteaje așezate cum a dat Dumnezeu! Și din aceste găteaje și-a făcut el cuibul tocmai în vârful urlolului, sub care de amândouă părțile dădea năvală fumul. Ce prost! Ce nepractic!

Cu cocostărcul asta trebuie că e ceva, mă gândeam eu.

Și așa a și fost, căci în curând i-am și cunoscut povestea vieții lui, pentru că eu i-am fost multă vreme vecinul cel mai apropiat. Și vecinii știu multe unul despre altul.

Multe a pățit el în tinerețele lui, fiindcă a fost neascultător. Cea dintâi dintre pățaniile lui a fost cea mai ne-norocoasă. Anume un sbor nesocotit făcut prea de timpuriu.

Trei zile mai avea să aștepte și apoi părinții lui voiau să facă cu el și cu frații lui pentru prima oară un sbor mai lung. Căci vara era aproape pe sfârșite și era vremea să-și deprindă puterile pentru călătoria lungă ce-aveau s'o facă spre sud.

Iacob însă gândia, că ar fi un lucru cu mult mai plăcut și mai măreț,

a face un sbor fără tată și fără mamă. Și poate că s'a gândit: «Ia ce să mai aștept! Nam și eu aripi tot atât de bune ca și cei bătrâni? Și afară de aceea — e vremea doară, să fu și eu liber și să nu'mi poruncească nimeni». Și-atunci ridică, cu multă mândrie ciocul către cer.

Colo către amiază, când bătrânii s'burară, ca să aducă broscuțe pentru puil lor, eși Iacob din cuib și se plimbă ca unul mai bătrân de-a lungul coperișului, întinse aripile și s'bură cufundându-se în albastrul cerului.

Cu sborul acesta însă îi trecu gustul de libertate. Ce s'a ales de sborul cel mândru, de care visase. O făl-făire de aripi fricoasă, nesigură, înspăimântătoare la vedere. Iși pierdă cum-pătul în aer și ajunse ca un copil mic, neajutorat, ceea-ce de fapt așa și era. Plin de teamă își aruncă privirea înapoi spre cuib, își dădu încă odată avânt să se ridice iarăși la frații lui, cari priveau cu toții îngrijați după el din cuib.

Dar toate silințele lui nu-i ajutară nimic. În curând Iacob a simțit că nu mai are putere în aripi și'n sfârșit căzu greu și ca fără viață la pământ.

Acum zăcea pe pământ și nu se putea mișca.

Nu zău, el nu se așteptase la una

ca asta. Oare acum se sfârșise cu el? Vor veni bătrânii să-l ducă? Ori —

Pe când se gândea el așa, de-odată ciocul i se lăsă într'o parte și ochii i se închiseră. Iacob leșinase.

Noroc, că nu peste mult veni un om pe drum, și se arătă bun și prietinos!

El ridică nenorocitul pui de cocostărc și se uită la el să vadă mai trăește sau nu.

Înima-i bătea încă, dar cu piciorul drept nu sta lucrurile bine, trebuie că i se stricase din încheetură.

«Bietul pușor» zise bătrânul domn cuprîns de milă. «De sigur că ai făcut ceva neiertat, n'ai voit să ști, că ascultarea este înțelepciunea celor tineri! Dar, dacă te-am găsit în drumul meu, nu te las, te iau cu mine!»

Atunci deschise Iacob ochii și se uită pentru prima oară într'o păreche de ochi mari de om. Dar el nu era trist de loc, căci mâna care-l ținea, era blândă și gingașă. Numa într'un loc la piciorul cel drept nu putea o-mul să-l atingă, căci atunci cocostărcul își strângea piciorul de durere.

Când domnul cel bătrân — era bătrân căci avea părul alb — veni acasă, își strigă îndată femeea, care trebu să se uite la puil de cocostărc și cu deosebire la locul cel cu pricina dela

picior, care începuseră să-l doară tot mai tare.

Bietul Iacob! Cât de bucuros a voit el să fie de p'acum liber și acum zăcea, căci nu putea să stea pe picioare și era silit să primească a fi îngrijit și nutrit de oameni străini!

Acum zău nu mai căpăta broscuțe și melci vii, dar în loc de astea primea carne moale proaspătă din curtea pa-robială, care-i plăcea tot atât de mult.

După câteva săptămâni se recrease pe deplin, se preumbla prin curte și se gândia asupra sorții sale.

Ce să facă? Iși încercă aripile. Dacă le-ar fi deprins puțin, poate că ar fi putut să zboare și să se întoarcă iarăși la ai săi. Căci oamenii — ce să mai zic, erau doar buni de tot! Ar fi fost un nemulțămător, dacă s'ar fi plîns de ceva în contra lor. Dar să trăiască tot la olaltă cu ei — par'că nu-i prea venea la socoteală, căci nu găsia la ei însușiri de-ale lui. El ca cocostărc avea totuși niște însușiri deosebite.

Ridica mândru aripile, își așeza capul mai pe spate și clămpănia. Așa ceva ei nu puteau să facă.

Într'o zi de dimineață, pe când în curtea parohială își durmiau cu toții încă somnul, clămpăni o scurtă mulță-mită pentru primirea și îngrijirea prie-tinoasă și se cam mai duse'n sbor.

Ferdinand a accentuat necesitatea acestei apropieri din motivul că la primăvară amenință izbucnirea unei noi revoluții în Albania. În ceea ce privește evenimentul Serbia, Bulgaria, România și Turcia au și început înarmările. O apropiere către Rusia ar asigura pacea în Balcani.

Ziarele berlineze fac mare caz din faptul că împăratul Wilhelm vizitează aproape zilnic pe cancelarul Bethmann-Hollweg, cu care ține conferințe îndelungate. În privința acestor conferințe circulă zvonul, că împăratul Wilhelm ar dori, pe lângă Tripla Alianță, o apropiere între Germania și Rusia, în așa fel ca această apropiere să nu exercite nici o influență asupra Triplei Alianțe.

Din camerele române. Secțiile Camerei au admis proiectul modificator al tarifului vamal, fără nici o modificare.

În ședința de ieri a senatului I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei a depus un proiect de lege din inițiativă parlamentară pentru înființarea unei societăți, care să conducă o școală pentru corecțiunea copiilor cu rele apucături.

Dela ordinea zilei.

— În chestia Apponyi. — La serbările din Easarabia. — Banul Croației și conservele de pește. — Tratativile de pace. —

Revista »Ostdeutsche Rundschau« din Viena publică un articol de fond asupra manifestației contra contelui Albert Apponyi și constată nosenzul, ca Apponyi să ție o conferință la societatea pentru cultura poporului, când se știe că el este cel mai mare dușman al culturii masselor, mai ales în ceea ce privește fiii naționalităților, iar legea lui școlară constituie lovitură mortală dată ori-cărei culturi.

Este dureros însă — spune »Ostdeutsche Rundschau« — că manifestația a fost făcută numai de români. Cum adică, nu sufer și Nemții din Ungaria ca și Românii? De ce tinerimea germană nu a socotit ca o datorie de onoare să facă ea ceea ce au făcut Românii? Dacă un neamț antimaghiar s'ar duce să ție o conferință la Budapesta, ar trebui să treacă întâi pe la o societate de asigurare și să-și facă testamentul. Cu toate acestea, antigermanul Apponyi este primit să vorbească la Viena și este lăudat de presă.

Au trebuit ca să se găsească Românii, cari să-și facă datoria și să-și amintească politica lui scelerată, căci Germanii nu se mișcă.

În vederea serbărilor centenarului răpirii Basarabiei Zemstvolul din Chișinău a luat inițiativa, de a se alcătui o mare monografie a familiilor boeresti moldovenești, din Basarabia, întrunind toate actele publice și particu-

lare, și titlurile, obținute dela Curțile și Tribunalele rusești.

Foarte multe din aceste familii, se știe, au legături, cu familiile din Moldova, în special din Iași.

Această monografie, care va avea o mare însemnătate pentru neamul românesc, — va avea poate și ca urmare, acordarea de către Țar, cu prilejul serbărilor, a dreptului de a se oficia serviciul religios numai în limba română, precum și predarea învățământului primar tot în limba română.

Se știe, că de această chestie s'a ocupat și Duma, care însă a amânat rezolvirea ei.

Din Agram se anunță, că Banul Ciuvai s'a apucat cu mână de fer spre a face ordine în Croația. Cu alte cuvinte, s'a apucat să adobească opoziția și mânia lui se îndreaptă mai întâiu contra ziarelor din opoziție. S'a pornit o adevărată goană contra lor. Alaltaeri au fost confiscate din nou 7 ziare opoziționale pentru articoli politici. A opta foaie opozițională a scăpat de aceasta urgie. Aceasta a tras un strajnic prim-articol, despre »conservele de pești din Dalmația«. Procurorul a studiat amănunțit articolul și a căutat să aile vre-o alegorie în el, ori vre-o aluzie politică; cu toate că l-a cetit și răscetit, n'a putut afla nimic în el contra ordinii publice.

Astfel procurorul împreună cu Banul Ciuvai au constatat, că »conservele de pește« sunt de astădată nevinovate.

Așa să guvernează în țările de sub oblăduirea guvernului unguresc, în anul Domnului 1912.

Tratativile de pace, semnalate și de noi, au început. Conteul Khuen a vizitat alaltăieri pe Kossuth și a conferit cu el două ore. Ce au discutat acești doi corifei, se ține în secret. Din unele vorbe scăpate însă să crede, că la tratativile de pace joacă rol în măsură tot mai mare chestia reformei electorale.

Cu chestia aceasta vrea Khuen să câștige pe Iusthiști. O foaie semioficioasă e informată, că Khuen i-ar fi dat lui Iusth, pe care l-a vizitat ieri, asigurarea, că el, Khuen se va obliga în parlament prin o declarație, că guvernul va prezenta în cameră proiectul reformei electorale încă în decursul acestui an.

Cât este adevăr și cât este fantazie în aceste și alte asemenea știri, nu se poate constata, cu atât mai mult, că sunt și versiuni contrare, cari nu leagă nici o speranță de tratativile de pace.

În cercurile parlamentare circulă acum un nou svon. Să zice, că dacă reformele nu vor trece prin parlament, Khuen nu va disolva camera, ci o va proroga până la toamnă.

În acest timp guvernul va elabora noua reformă electorală, iar după redeschiderea parlamentului va depune acest proiect, va comunica însă, că discuția la acest proiect va începe numai după ce se va vota proiectul reformei militare.

Din România.

Băncile populare.

După ultimele date statistice starea și activitatea băncilor populare din România este următoarea:

Până la sfârșitul anului 1910 existau în întreaga țară 2656 de bănci populare cu un număr de 454.187 membrii, care astăzi a atins cifra de aproape o jumătate de milion.

Totalul capitalului, subscris de acești membri se ridică — la 31 Decembrie — la cifra de lei 52.724.874, bani 58.

Cu capitalul acesta, cele 2656 de bănci și-au încheiat bilanțul cu 93.567.883 lei 20 bani la sfârșitul anului 1910, din care 80.973.132 lei a fost cifra împrumuturilor acordate la săteni și 1.117.304 lei suma dobânzilor datorite.

Capitalul vărsat, după cifra bilanțului, a fost de 61.016.395 lei și 22 bani. S'a acordat ca dividende subscritorilor, suma de 5.115.241 lei 74 bani și s'a depus spre fructificare economii d'ale sătenilor în sumă de 9.388.680 lei, cărora s'a acordat o dobândă de 405.996 lei 28 bani.

Fondul de rezervă al acestor instituțiuni, după bilanțul general, s'a cifrat la 4.924.919 lei 29 bani, iar fondul cultural la 141.258 lei și 63 bani.

Înregul capital rulant pe anul 1910 de 61.016.395 lei 22 bani aparținând celor 2.656 bănci, este averea a 454.187 membri, cari au intrat în tovărășia băncilor.

Acești membrii după meseria ce o exercită sunt repartizați: 412.523 săteni plugari, 10.563 funcționari, 9546 meseriași, 8281 negustori, 4823 proprietari 4684 învățători și 3767 preoți.

Știri mărunte.

— La aniversarea Unirii Principatelor (24 Ianuarie) dl profesor universitar V. Pârvan va vorbi la Ateneul Român »Despre sărbătorile naționale«. Partea artistică va fi compusă din cele mai selecte bucăți de declamație, monoloage, solo, piano, coruri patriotice, arii populare, etc.

— Distinsul profesor universitar dl D. Onciul, directorul Arhivelor Statului se află greu bolnav.

— La palat, a avut loc alaltăseară, primul bal din acest an, la care pe lângă miniștrii României și alte persoane marcante, au mai luat parte miniștrii Olandei, Rusiei, Belgiei, Turciei, precum și numeroși ofițeri din garnizoana București. Suveranul și principesa Maria, au intrat în bal la orele 11 și s'au întreținut cu persoanele prezente Balul a ținut până la orele 3 din noapte

Banca națională a României și-a încheiat bilanțul pe 1911. Circulația a fost anul trecut de 769, 885, 320 Lei, 79 b. iar beneficiul net 6,810,561 Lei, 42 bani. În zilele aceste vom publica bilanțul în întregime.

Externe.

Majoratul Principelui Boris. Capitala Bulgariei este în plină sărbătoare. Principii statelor învecinate și numeroase misiuni streine au sosit la Sofia, pentru-ca împreună cu poporul bulgar să asiste la serbările grandioase date în onoarea principelui Boris cu ocazia atingerii majoratului său. Ziarele bulgare consideră aceste serbări, cari și-au luat ieri începutul, ca un

mare eveniment național relevând faptul, că Bulgaria serbează pentru prima-ora după cinci secole majoratul unui principe moștenitor.

Dintre principii streini asistă la serbări: principele Ferdinand al României, arhiducele Carol Albert, principele Muntenegrului, principele Greciei, marele duce Andrei Vladimirovici și moștenitorul Sârbiei. Au sosit deasemenea și numeroase misiuni streine.

Din vocile de presă reținem următoarele aprecieri:

«Neue Freie Presse» scrie: Ziua majoratului principelui Boris este importantă pentru Bulgaria. Bulgaria, după o existență de abia 40 ani, este cu România cea mai tare dintre țările balcanice și o putere de mare importanță și valoare.»

«Vecerna Posta» zice: Salutăm cu o bucurie cu totul deosebită sosirea principelui moștenitor al României unit prin legături de rudenie cu casa bulgară. Legături de prietenie și bună vecinătate leagă de Bulgaria și România și amintirea cinstei ce ni se face de România, trimițându-ne la Sofia pe principele ei moștenitor, nu va peri din inimile noastre.

Războiul italo-turc. Ziarul »Morgenpost« află din Tunis, că în ultimele zile liniile de apărare ale italienilor din Tripolis au fost succesiv atacate aproape în toate punctele. În rapoartele oficiale aceste lupte sunt prezentate ca victorii ale italienilor. Despre pierderile acestora nu se vorbește, deși e lucru constatat, că italienii au avut pierderi însemnate la toate luptele din ultimele zile.

O telegramă oficială italiană anunță din Tobruc, că alaltăieri dimineață, aviatorul Rossi, însoțit de căpitanul Bontu, a făcut un sbor deasupra lagărului dușman, care a deschis focul contra aparatului, de unde s-au asvârlit bombe cu mare succes. Căpitanul Bontu a fost rănit de o glonte. Patru gloanțe au nimerit aparatul.

Impăcarea Ex-Regelui Manuel cu Miguel de Braganza. Ziarul francez »Excelsior« află, că exregele Manuel și ducele Miguel de Braganza s-au întâlnit la Dower și s-au împăcat. Ziarul adaugă, că în momentele de față, când guvernul republican portughez își angajează toate forțele spre a-și asigura existența, această știre, care se va confirma în curând în mod oficial, este de cea mai mare importanță.

ȘTIRI.

— 21 Ianuarie 1912.

II. Sa episcopul Vasile Kossu — după cum ni se scrie din Budapesta — în curând va părăsi sanatoriul d-lui Dr. A. Cosmuța, unde a zăcut mai multe săptămâni, fiind pe deplin însănătoșat.

Reînvierea societății academice Carmen Sylva. Din Graz ni se scrie, Tinerii români dela școlile superioare din Graz și Leoben însuflețiți de idealurile sfinte ale culturii și vieții curat româno-mănești, convinși de lipsa unei societăți social-literare și conștii de însemnătatea acesteia, au reînființat vechea societate academică »Carmen Sylva«, — care în urma grelelor împrejurări de câțiva ani nu a mai funcționat, — constituindu-și comitetul în modul următor:

Președinte: Cornel Tarnovschi st. tech. Secretar: Liviu Câmpeanu st. med. Casar: Emilian Giurgiu st. med. Bibliotecar: Iosif V. Buteanu st. med.

Ne bucurăm de știrea aceasta și dorim inimioșilor membri ai societății »Carmen Sylva« o activitate mănoasă pe terenul vieții naționale și sociale românești. . .

O serenadă românească la guvernatorul Bucovinei. Din Cernăuți ni se scrie: Intre personalitățile și corporațiunile românești, cari s'au prezentat noului guvernator al Bucovinei, pentru a-l saluta cu ocazia luării postului în primire, a ținut și vechia societate muzicală »Armonia« să-i zică un »bine venit«, de astă-dată însă sub forma cu totul nouă a unei serenade. Un cor compus din 35 dame, îmbrăcate în fascinatul costum național și din 35 domni au executat în palatul guvernatorului 3 cântece. Conteul de Meran, adănc mișcat de acest salut original, a mulțumit atât d-lui Nicu cav. de Flondor, președintele societății muzicale »Armonia«, cât și fiecărui cântăreț în parte pentru plăcerea ce i-au procurat-o, declarându-se totodată ca fervent adorator al muzicii populare El și-a exprimat dorința să poată auzi cât de des producțiunile societății »Armonia« și s'a înțreținut afabil cu cei prezenți.

O haltă de vre-o 20 lupi, a atacat ieri, în pădurea Vlădenilor pe țăranul Nicolae Căzan din Beclean, care venia spre Brașov cu căruța încărcată de carne tăiată de porc. Ca să-și scape creștinul viața și carnea din căruță, de colții lupilor — mulțumită prezenței sale de spirit — le-a aruncat două jumătăți de porc. În vreme ce lupii s-au pus pe împărțite, Românul și-a văzut de drum, așa că a ajuns în pace la Brașov.

Confiscarea hunurilor lui Abdul Hamid. După cum se știe, ex-sultanul Abdul Hamid avea depuse, în momentul abdicării sale 15 milioane de lire turcești la diferite bănci germane. Guvernul june-turc a pretins eliberarea acestor bani pentru statul turcesc și după ce obținuse semnătura ex-sultanului în acest scop, băncile germane li și eliberarea bănilor. Acum de curând guvernul turcesc află, că fostul sultan mai are depusă, la o bancă din Lyon, o sumă de 80.000 lire turcești. Guvernul turcesc voia să ridice și acești bani, cu iscălitura fostului sultan; totuși banca lyoneză refuză eliberarea lor, cu motivarea că semnătura unui prizonier e valabilă și sultanul epizonier în Alatin. Guvernul turcesc a început acum tratative diplomatice cu ministrul de externe francez cu privire la această afacere.

Taur pe coperișul casei. La Islington (Anglia) un taur scăpat din grajd a provocat o mare panică pe străzile orașului. Un vardist a descărcat un foc de revolver, asupra taurului care infuriat s'a izbit de poarta unei clădiri și deschizându-o a intrat înăuntru. Urcându-se pe scări a ajuns până la etajul al V-lea. Pe coperișul acestei clădiri se aflau niște lucrători. Taurul observând o deschizătură, și-a continuat drumul până ce a ajuns pe coperișul casei. Aici iar a luat-o la fugă făcând câteva ocoluri. În fața clădirii se adunase o mulțime enormă. Locatarii casei din vecini au descărcat asupra taurului mai multe focuri de pușcă infuriindu-l și mai mult. În cele din urmă taurul lovit de atâtea gloanțe a murit. Oamenii neputându-l transporta jos pe scări, l-au aruncat în stradă de pe coperișul casei.

Arestarea unor falsificatori de monede. Poliția din Budapesta a arestat pe

A nimerit bine. Tocmai azi dimineață erau adunate toate neamurile la sfat, cam cincizeci la număr, pe livada cea mare, ca să hotărască timpul de plecare, pentru călătoria ce aveau s'o facă împreună.

Iacob se amestecă și el printre ei cu îndrăzneală.

Ceilați îl priveau cam nirați, dar el nu observă îndată; avea prea multe lucruri nouă de văzut și de auzit. Era doar întâiașdată, când el ca cocostărc tinăr se află printre alții mai bătrâni.

Prin purtarea lui cam bătătoare la ochi — căci el încă nu învățase, ce însemnează între cocostărci purtarea modestă, frumoasă — atrase îndată atențiunea asupra sa. Ba încă se uitau la el cu ochi răi și mai ales își îndreptară privirile asupra piciorului lui celui drept și adecă asupra locului, unde fusese rupt și unde după vindecare rămase o mică umflătură.

Na ținut mult și s'a născut o clămpăneală asurzitoare, din care spre groaza lui a înțeles, că el, Iacob, pentru o scădere trupească și pentru că e lipsit de orice creștere, nu va fi primit să facă călătoria spre sud împreună cu ei.

Ca să priceapă mai bine prostul de Iacob, care se amestecase între ei, dederă cu toții năvală cu ciocurile asupra lui.

El nu mai avea năcătrău, decât să o ia la sănătoasa, dacă voia să mai rămână întreg și cu viață.

Dar acum? Să fie alungat de rudenile lui, totuși e ceva prea dureros! Ascuns sub o tufă de răchită se zău multă vreme și se gândi ce-o să se nă-tâmple acum cu el.

Dela o vreme însă, văzând că n'are altceva de făcut, își întinse aripile și sbură înapoi la casa parohială.

Și n'a făcut rău! Căci acolo de vre-o câteva ciasuri era mare supărare și jale. Unde era Iacob? Încă nu sburase nici odată și acum nu era aici!

»Iacob al nostru s'a dus! Unul o spuneă cătră altul, și pentru prima oară îl numia fiecare Iacob al nostru.« Toate acestea de teamă că s'a pierdut.

»Iacob, unde ești?« strigau toți în toate unghiurile și colțurile curții și grădinei. În tot satul îl căutau oamenii pe Iacob și întrebau de el.

O bucurie nespusă se născu însă în inima fiecăruia, când Iacob se lăsa în sbor de-odată în curtea parohială și începă să clămpănească puternic. Acesta era răspunsul lui la toate chemările și întrebările tuturor.

Da, el se întoarse iarăș de unde a plecat. Fiecare voia să-l netezească și să-l mângâie și lui îi plăcea, că-l așază iarăș penele frumos, căci prea

erau resirate și sburlite. Ce bine-i cădea acum atingerea asta ușoară de mână, dupăce fusese atât de rău primit de ai lui.

Așa zău, tot a fost bine, că s'a-ntors iarăș aici, unde nu-l cupia nimenea și nimenea nu se uita la el cu priviri chiorșie și mai ales spre locul cel cu pricina dela picior.

Și totuși! Când văzu în noaptea următoare întreaga ceată de cocostărci îndreptându-se spre sud, atunci se deșteptă în inima lui un dor de țară, atunci simți cu durere, că în viața lui s'a petrecut ceva de a'ntoarșele, ceva ce nu se mai putea îndrepta.

Se făcu bolnav și trist mai multe zile de-arândul.

Cu atât mai veseli însă erau toți în sat și în curtea parohială. Se va duce și Iacob al nostru cu ceilați? Asta era întrebarea plină de teamă, pe când cocostărcii din împrejurime se pregăteau de călătorie.

Dar Iacob a rămas. Cu toții îl aveau acum și mai drag. De acum înco'o satul întreg se îngria de el, căci broaștele începură să se așeze în locuințele lor de iarnă. Nu trecea nici un amiaz, fără să-i trimită câte-o bucăciică de carne proaspătă. Și asta o făcea, ca să nu-i poarte de grije lui Iacob numai doamna preotească singură!

Cui l-ar fi mers mai bine în sat,

decât lui Iacob?! Și el era destul de mulțumit și mulțumitor. Căci dacă cineva îi aducea ceva pentru cioc, îi netezea mâna cu ciocul sau își frecă capul de ea.

În timpul iernii celei friguroase, îi plăcea să se cuibărească într'un unghiu în grajd, unde legă prietenie cu o vacă și un vițăluș.

Dar când sosi primăvara și veniră cei dintâi cocostărci în țară, ca să-și revadă cuiburile din aceste părți și să mai petreacă și la noi câteva luni, atunci Iacob începă să fie neliniștit și doria iarăș să fie liber.

De ce nu putea să-și facă și el un cuib ca toți ceilații? Coperișe doar erau destule și găteaje tot asemenea.

În sfârșit s'a hotărât. S'a pus pe lucru, a adunat unele și le-a așezat simplu, cum a putut cu ciocul său, pe urluții bucătăriei. De ce nu? Doar asta era un loc de minune!

Cât al bate'n pământ, cuibul îi fu gata. De isprăvit, a isprăvit el repede, dar mulțumit tot nu era Iacob. Îi lipseă ceva cuibului acestuia, avea cu totul altă'nfățișare, decât celelalte.

Se preumbla neliniștit pe coperiș încoace și încolo, ocolea urluții, se uita la cuib din toate părțile, clămpănia, așeza și neteza cu ciocul și rămânea dus pe gânduri.

»Ce-o fi având Iacob al nostru, de e așa de neliniștit?« se întrebau cu toții îngrijați.

Nu trecu mult și Iacob află ce-i l'psea cuibului său. Ceilații aveau cu toții câte-o femeiușcă, care le ajuta, care știa să dea înfățișarea cea adevărată cuibului. Asta era: o femeiușcă trebuia el să aibă.

»Lucrul cel mai ușor« se gândia Iacob, căci el, nu-i vorbă, pășise multe, până acum și încă tot nu cunoștea ce-i vieța.

Sbură degrabă, ca să-și aducă una. Dar dorința nu i se împlini atât de ușor, precum își închipuise. Dintre toate numai una singură s'a'nvoit să zboare cu el și să-i cerceteze locuința.

Asta a fost un lucru mare, când Iacob veni sburând în curtea parohială cu o femeiușcă tină. Cu mare uimire se uitau tineri și bătrâni spre cuibul lor. Dar oare ea a rămas cu el?

Femeiușca a luat lucrul acesta în serios, căci cercetarea a ținut mai multe ore. Apoi stătă multă vreme lângă cuib într'un picior și se părea că chib-zuiește bine lucrul: Să rămân — ori să nu rămân?»

Cu încetul fața ei se schimbă tot mai mult și se părea, că din toate câte le-a văzut, nu-i plăcea nimic.

Care cocostărc, gândia ea, care ar

cafeului Mladin Ilie din Belgrad, aflând că acesta a pus în circulație bancnote false de 20 dinari. Mladin a declarat că mai are un complice la Sofia cu numele Spirov Stoici. Acesta fiind arestat la Sofia, a declarat că împreună cu mai mulți complici au falsificat bancnote sârbești la Odessa. În urma intervenției poliției din Budapesta, poliția din Odessa a arestat doi bulgari cari au făcut măturisiri complete. Ei au declarat că sunt membrii comitului revoluționar bulgar din Macedonia și au falsificat bani de a strănge fonduri pentru marea revoluție care va izbucni la primăvară în Macedonia.

Exregina Natalia a Serbiei a lăsat prin testament suma de 3000.000 dinari aceluia; care va răzbiuna moartea fiului ei. (Regele Alexandru). Dacă răzbuștorul va muri, în timpul acestei întreprinderi, premiul se va da moștenitorilor lui.

Greva din Portugalia. Turburările continuă cu tot mai mare intensitate. Lisabona are aspectul unei tabere. Asupra supelor, cari circulă pe străde, s-au aruncat bombe. Arestările continuă. În urma faptului că mai multe sute de greviști au fost transportați la arsenalul marinei, mulțimea a atacat arsenalul. O mare parte dintre soldați, mai ales marinari, s-au alăturat la greviști. Ziarul «Paris Journal» află de călătorii sosiți din Lisabona, că garda republicană a făcut cauză comună cu insurgenții carbonari, strigând: «Trăiască revoluția socială!» Sunt temeri că trupele convocate din provincie nu vor putea sosi din cauza grevei de pe căile ferate.

Despre groaznicul cutremur din Grecia ziarul grecesc aduce amănunte îngrozitoare. Acest cutremur a distrus numeroase sate și orașe din insulele Itaka, Chelafonia și Zante. Capitala acestei din urmă insule a fost cu desăvârșire distrusă. Sunt sute de victime omenești. Cutremurul, care a fost simțit, mai slab însă, în întreg nordul Peloponnesului și în Atena, a făcut ravagii, pe cari Grecia de multe decenii nu le-a suferit. Guvernul grecesc a trimis trupe numeroase la locul dezastrului, pentru a veni în ajutorul populației. În orașul Zante, care a fost aproape distrus, multe case vărute s-au aprins. «Vieța și groaza populației este de terribilă. La o închisoare dela marginea orașului deținuții s-au răscolit, acționând garda. S-au tras focuri de pușcă și au fost omorâți mulți din ei.

Soldații trimiși în ajutor seot cadavrele de sub dărâmatul și salvează ce pot. În toată Grecia s-au deschis liste de subscripție pentru ajutorarea năpăstuiților. Inițiativa a fost luată de regele Greciei, care s-a subscribit cu o însemnată sumă. Toți miniștrii au plecat să viziteze locurile, cari au suferit pe urma dezastrului.

Cele mai mari tonuri de pe pământ sunt cele menite a apăra gura Canalului Panama spre Oceanul cel mare. Au diametrul năuntric al țevii de 400 mm., sunt lungi de 16 m., cântăresc câte 182.700 kgr. Bombele sunt lungi de 1 m. 63 cm. și grele de 1088 kgr. Sunt explosive, căci au în ele 68 de kgr. de dunit. Bombele lor ar putea trece peste un munte de două ori mai înalt decât Mont Blanc și ar sparge un zid gros de un metru. O singură lovitură ar sfârâna Dreadnoughtul cel mai puternic.

și cătuși de cât ce însemnează viața, nu-și arclădi cuibul pe un astfel de urloi, care fumează! Pe coperișul atât de jos așezat al unei bucătării! Nu, nu, aici ea se aștepta la altceva!

Și-apoi el, bietul Iacob! Ea îl privi din creștet până'n tăpi. N'avea el chiar și un cusur la picior? Și ei nu-i venea de loc la socoteală lucrul acesta. Căci dela un cocostărc și mai ales dela un bărbătuș se cere să aibă picioare svelte și frumoase.

Și cât de rău miroasa el a fum! Ea trebuia să-și întoarcă ciocul într'altă parte, căci vai cum îi făcea de rău!

O nu! Încă odată își mai aruncă privirile atât de îngâmfată peste întreaga curte parohială, de par'că ar fi crescut pe coperișul vr'unei moșii boarești. Nu, nu, împrejurările nu se potriveau aici pentru ea.

Hotărâtă'n grabă, sbură și nu se mai întoarse.

Și așa nu s'a ales nimic! Iacob de atunci nu mai încercă să-și facă de lucru cu de-ai lui. De-acum ajunse să fie numai și numai Iacob al nostru.

Trei ani sunt acum, de când petrece în curtea parohială, iarna într'un grajd cald, vara pe urloii fumeștor. Încă și acum e iubit de satul întreg și se pare că e de tot împăcat cu oamenii și cu traful lor.

Executarea unui asasin. În curtea tribunalului din Dresda a fost executat ieri dimineață individul Ernst Göhler, condamnat la moarte pentru asasinarea și jefuirea unui prieten al său. Dcla pronunțarea sentinței la moarte, criminalul a simțit accese de furie, făcând scandal ziua și noaptea, până ce a fost pus în cămașa de forță. Azi dimineață criminalul părea liniștit, însă când a fost dus la locul execuției, el a început din nou să se zbată, ca un turbat, opunând călăilor o rezistență înverșunată. Cel șase ajutoari al călăului numai cu greu au putut să transpoarte la locul execuției.

Știri mărunte. La Paris s-au făcut mai multe zboruri reușite cu un aeroplan militar, în care se aflau 8 pasageri.

— În minele de cărbuni dela Danville (America) s-a rupt un ascensor și a căzut dela o înălțime de 200 picioare. Patru lucrători au murit, iar alții au fost grav răniți.

— La Hamborn (Germania) s-a produs o ciocnire între o plută cu abur și un vapor de mărfuri. Pluta s-a răsturnat, iar echipajul a căzut în apă. 5 mateloși au fost salvați, ceilalți 7 s-au înecat.

— Din Washington se anunță: Haitchcock directorul postelor, în raportul său anual, a făcut proiectul pentru statificarea liniilor telegrafice și telefonice americane.

— Ziarul «Reichspost» anunță, că deputatul Silberer, despre care se credea, că a dispărut la o excursie cu skii, n-a căzut victimă acestei excursii, ci a fugit, delapidând o sumă însemnată dela sindicatul social-democrat.

— În Chișinău se agită ideea, de a se face convențiile intervenții, pentru a se înființa un tren expres, care să facă în două ore drumul Chișinău-Iași.

Rectificare. În bilanțul băncii «Sercăiana», publicat în anul de ieri, s'a strecurat o eroare de tipar. În textul românesc al «convocării» s'a publicat locul și data greșit. Data corectă este «Șercaia, 30 Ian. 1912», ceea-ce prin aceasta se rectifică.

Cucerirea medicală. Știința medicală numără epilepsia între boalele ce nu se pot vindeca. Această părere începe a dispărea după ce cercetările medicale au constatat că tratamentul cu Radium vindecă și epilepsia. Dr. Alexander B. Szabo specialist, și-a câștigat o mare reputație pe terenul vindecării epilepsiei. El a introdus pe lângă metoda probată de vindecarea epilepsiei și puterea radiului. Succesele ce s-au obținut cu metoda aceasta combinată sunt cu atât mai prețioase, cu cât au de scop vindecarea radicală a epilepsiei, ceea-ce s-a dovedit și prin numărul cel mare al celor vindecați. Cari au lipsă de ajutor să se adreseze la Dr. Alexander B. Szabo Budapest, V Grosse-Kronengasse 18, de unde va primi informații detaliate.

Intrebuintare multilaterală. Nici o doftorie de casă nu este așa de multelor intrebuintate ca spiritul și sarea lui Moll (Franzbrantwein). Prin fricțiuni alină durerile la reumatism de membre, întărește nervii și ca adaos la băi are bun efect. Sticla 2 coroane. Se trimite zilnic cu ramburs postal de farmacia A. Moll c. și r. liferant de curte. Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară espres preparatul lui Moll cu marca de scut și subscriere. — (6)

Numai câte-odată, ca în noaptea aceea liniștită, când l-am văzut și l-am pândit mai întâi, stă și se gândește cu jale la norocul pierdut din tinerețe.

Și-apoi când începe să clămpănească cuprins de dor, atunci știu eu bine — căci eu cunosc povestea vieții lui — ce-l doare. O, de-și fi avut și eu — o, de-aș fi avut — de-aș fi avut.

Dar încetează grabnic, ca și când ar ști, că prin jeliuire nimenea nu poate să-i îndrepteze, ceea ce a greșit

Gândurile însă nu'l pot părăsi pe Iacob. Stând într'un picior — pentru că așa-i cade mai bine — se tot gândește la pășunile lui.

El trebuie să se gândească și la domnul cel bătrân și prietenos, care fiind milostiv l-a luat din drum, precum și la cuvintele lui pline de adevăr. Iacob era atunci încă pe jumătate leșinat, când le-a auzit, dar cu toate acestea nu le-a uitat.

«Ascultarea este înțelepciunea celor tineri!» Oare avea drept domnul cel bătrân?

Iacob vede și el acum că-i așa. Și acum e vremea să știe, căci a pășit destule în viață.

Asta este povestea lui Iacob al nostru.

Prelucrat din germană de: Radu Prișcu.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Dela reuniunea română de cântări. Pentru concertul de Joi seara se dau bilete de intrare membrilor reuniunii, de către casierul R. Ardelean, Duminică dela 6—7 seara și Luni dela 4—7 seara în localitățile casinei. Începând de Marți dimineața, biletele se vor vinde în librăria A. Mureșianu.

Advocat suspendat. Camera advocațională din Brașov a suspendat dela praxa advocațională, pe 3 luni, pe avocatul din Brașov Ienei Vidor, de origine român.

Sărbătorirea unui om al muncii. Reuniunile pompierilor din Brașov și comitatul Brașovului sărbătoresc mâine, în 4 Februarie, aniversarea a 70-a a nașterii d-lui Karl L. Schuster, șeful pompierilor brașoveni, care și-a câștigat frumoase merite în serviciul cauzei pompierilor. În anul 1874 a intrat în serviciul pompierilor și de-atunci până astăzi aparține acestei instituții importante în calitate de șef al pompierilor brașoveni și inspector al tuturor pompierilor din comitatul Brașovului. Pentru deosebitele sale merite a fost distins cu numeroase decorațiuni. Măne seară va avea loc în onoarea sărbătoritului o serenadă și un banchet.

Convocare. Corul bisericii Sf. Treimi de pe Tocile își va ține adunarea generală Duminică (29 Ian. v.) 11 Febr. n. la 2 ore p. m. în localul școlii de pe Tocile cu următoarea ordine de zi:

1) Deschiderea adunării. 2) Raportul comitetului. 3) Raportul de casă. 4) Alegerea unei comisii cenzurătoare. 5) Raportul comisiei cenzurătoare. 6) Absolvirea comitetului pentru gestiunea anului 1911. 7) Alegerea noului comitet. 8) Eventuale propuneri.

La această adunare invităm cu toată onoarea pe toți membrii onorari, fondatori, ajutători și activi.

Brașov, 18 Ian. (31 Ian.) 1911
Vidor Branisce, prezident. Traian Purcărea secretar.

Necrolog. Pătrunși de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoșcitorilor, că preaiubitul nostru soț, tată, socru moș și cumnat Ioan Cențu, paroh român gr. or., membru al Scaunului, Sinodului și Comitetului protopopes, membru ordinar al Asociației pentru literatură și cultura poporului Român, membru fondator și membru al direcțiunii Institutului de credit și economii «Parimonia», fost președinte și membru al Etoriei școlare și reprezentant al bisericilor brănele etc., etc., după scurte dar grele suferințe, împărțit cu Sfințele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 2 Februarie st. n. a. c. în etate de 56 de ani, după un serviciu plin de zel de 27 ani la altarul Sfinței biserici și în al 29-lea al ferichiei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale căsătorii. Rămășițele defunct se vor înmormânta Duminică în 4 Februarie st. n. a. c. la 12 ore din zi, în cimitirul bisericii gr. or. din loc. Șirnea 1912.

Maria Cențu, n. Enescu soție. Văd. Ana G. Enescu soacră. Virginia, Maria, Ana, Valeria, Elisabeta, Elena, Emanoil și Filofția, ca fiu și fiice. Nicolae Chiricu preot, Aurel Crișan preot, Nicolae Arșanu comerciant, Ștefan Garoiu învățător, Moise Cențu învățător, ca gineri. Ioan Enescu învățător, Iosif Runcceanu preot, Nicolae Runcceanu dir. școlar, George Enescu stud. al facult. teol. din Cernăuți, ca cumnați. Și numeroși nepoți și nepoate.

Trageri la tir. Regimentul 2 de infanterie ține în 8 Februarie a. c. st. n. în valea Ghimbășului un mit — în direcțiunea Rungu — dela jumătate la 11 oare a. m. până la 2 oare p. m. trageri la tir. Pe teritoriul susnumit este oprit a umbra, a vâna, sau a lucra în ziua aceea, resp. în timpul defipt pentru pușcă.

Elit proiectograf în Europa. Duminică și Luni se va reprezenta următorul program: Sada, acrobatul pe sarmă (variety). Vanzătoarea de roze (dramă). Păzitorul vAnatului (dramă). Little Hans ca reporter fotograf (com.). Rosalia și fonograful ei (com.). Un tată ocazional de familie (com.). Oaspeții mării. — Sihastrul: rac. (După natură). Proprietăți englezești în Borneo de nord. (După natură colorat).

Apollo-Bioscop. Sâmbătă și Duminică în 3 și 4 Februarie va avea următorul program: Alpii (vedere). Ziar kinematografic (actualitate). Două pasări (humoristic). Macul alb (humoristic). «Copilul dragostei», dramă socială în 3 acte, filmul lung 1500 metri, de Kristian Monrad. Rolurile sunt jucate de cei mai renumiți artiști

din lume ai teatrului Regal Danez din Kopenhaga. În scurt timp «Bila neagră», un duel american pentru o damă, dramă societară. Luni nu se ține reprezentație.

Marți și Mercuri program nou.

Litere, arte și științe.

Genealogia Românilor de viță vechiă.

— Mozaic istoric —

de

Aurel-Horea Mureșianu.

— Urmare. —

Scriind despre solii, ce i-a trimis Arpad dela ducelă Menumorut (Maramureș?) cerându-i o parte din țară, zicând, că pe aceea a stăpânit-o odinioară Attila, Menumorut îi răspunde: «Acea nu ne turbură inima, că el (Arpad) se coboară din neamul lui Attila craiul, pe cari îl numeau bicul lui Dumnezeu, care cu puterea mâinilor sale a răpit țara aceasta dela strămoșul meu, căci cu ajutorul domnului meu, a împărțitului din Constantinopol, nimeni nu mi-o va putea lua din mâni».

Cuvintele acestea, scrise de un învățat dela curtea din Buda — poate vre-un bizantin, adus de Bela II. de la curtea din Constantinopol, unde petrecuse mai înainte — scrise la începutul veacului al 12-lea, ne dovedesc, că Românii pe atunci erau puternici și nu supuși, ci aliații Ungurilor. Ne mai dovedește că Românii țineau legături cu Byzanțul, mai ales în urma religiei și credinței lor ortodoxe.

Creștinismul a fost temelia puterii imperiului bizantin, la început roman, apoi grecesc. Orașele lui, prin cari umbrau călători din toată lumea cunoscută pe atunci, erau bogate și strălucite. Bizanțul era Parisul din evul mediu al Europei. Până în veacul al 11-lea cultura bizantină domnea încă în Europa. Curțile europenești căutau să semene întru toate strălucitei Aule bizantine.

Coroana regilor Ungariei, vestita coroană a sfântului Ștefan era lucrată de meșteri bizantini. Coroana aceasta o dăruise împăratul Duca regelui Ungariei. La curtea din Byzant veneau mai din toate părțile lumii și fetele de împărăți se măritau foarte des după astfel de pețitori. O fată a împăratului Roman II. se mărită în anul 969 după Vladimir din Chiev, voevodul Rușilor, cu cari mai înainte purtase războiul Byzantinii, dar Ioan Zimistes, vestitul general bizantin adrobii oastea de arcași ai voevodului Sviatoslav, tata lui Vladimir, care venise cu oaste mare și cuprinse Bulgaria și vechea ei capitală Perelaslava. «Ca și niște lupi» se năpustiră peste vechiul oraș creștin Philippopolis, care se ținea atunci de Bulgaria și cuceriră și prădară orașul. Leo Diaconul, scrie că pe 20 de mii dintre cei prinși i-au tras în țepi și în furci acești barbari. Zimistes vrea să-i înduplece cu bani să părăsească țara, dar îngâmfatul voevod îi răspunde, că nu vrea să părăsească Bulgaria, iar pentru cei robiți, îi cere o răscumpărare mare. «Dacă tu nu primești acestea, nu-ți rămâne alta de făcut, decât să părăsești Europa. Întoarceteți-vă în Asia (Asia Mică), lăsați-ne nouă Constantinopolul.» Dar Zimistes cu oastea lui strălucită de călăreți cu lănci și cu arcași îi bate și gonește pe Ruși din Perelaslava, iar pe Dunăre, pe care porniră în luntrii mici, scobite în trunchiuri de copaci, bizantinii sămănară moarte între dânșii. Și Rușii făcură astfel siliți pace.

Dar vremile se schimbă. Împărății ajunseră în ceartă cu Bulgarii. Urmasul lui Zimistes, împăratul Vasile II. Macedoneanul, pe care pentru cruzimile sale cu Bulgarii l-au numit și Bulgaro-Klonos, omonător de Bulgari, purtă războiul împotriva lor, dar acum cu ajutorul Rușilor lui Vladimir, căruia îi dăte și pe soră-sa de soție. Doamna Ana a dus cu ea și alți bizantini, a clădit la Kiev biserici, întărind creștinismul și mărind cultura boerilor de la Kiev. Chiar și prin Armenia și Kaucaz se aflau administratori bizantini.

Erau și vremuri de pace, în cari oamenii reclădeau cele dărâmate și se uizuiu să câștige ce au pierdut. Printre cei ce sufereau mai mult, erau și strămoșii noștri, cari purtați de valurile schimbăcioase ale lumii se alăturau când la unii, când la ceilalți. În oastea bizantină se aflau mulți Vlahi. În niște anale vechi, se spune că în oastea, cu care bizantinii au purtat războiul contra Sarcenilor în Sicilia se aflau: «Ruși, Vandali, Turci, Bulgari, Vlahi, Macedoneni și alții».

*) Schlumberger: L'epopée byzantine au X-ème siècle.

*) Schlumberger: Lygillographie byzantine. — Nicăiri nu aflăm mai multe titluri și dregătorii ca în Byzant, — paradisul unei rafinate birocratii.

*) Annales Barones; apud Theiner: Monumenta Germaniae Hystorica.

Andreu II-lea craiul Ungariei, prietinel cel mare al cavalerilor germani, cu cari a purtat un război întru mântuirea pământului Sfânt al Ierusalimului, a dăruit o parte din pământurile țării sale cavalerilor Iohaniși, ca să clădească castele de peatră întru apărarea țării de Mongoli. Între acestea era și țara Bârsei, unde clădiră pe vârful Tâmpel cetatea Brasovia, a cărei urme triste se văd și azi și în mijlocul cărora se înalță cu nepăsare, fără nici un respect pentru trecut statua lui Arpad, care poate nici nu a visat de acest colț de țară*. Acești cavaleri clădiră castele și în Muntenia și Moldova. În Făgăraș clădiră mănăstirea sau abazia dela Kerț (Cârțoara), pe care Andrei al II-lea o înzestră cu o moșie luată dela Români, exemptam a Blacoi, cum zice vechiul hrisov. Un astfel de pergament din anul 1231 zice, despre moșia Boje, vechiă cu moșia Zumbuthel (Sămbăta), care se află acum în însuși țara Vlahilor (et nunc in ipsa terra Blacorum existentem), că acea moșie au stăpânit-o din vremurile, de cari nu-și mai aduc oamenii aminte (a tempore humanam memoriam transeunte) părinții, moșii și strămoșii aceluia Truh, și chiar din vremile, de când se spune, că țara Vlahilor a fost țară bulgărească (et a temporibus iam, quibus ipsa terra Blacorum, terra Bulgarorum extitisse fertur, se vede că de mult se născuse acea Valahie unguerească, acea Ungro-Vlahie, care cuprindea și o parte din Muntenia de azi. Pe lângă asta aflăm mai târziu și alte Valahii. Valahia Mare Megalo-Vlahia, în Tessalia și Epir, care în veacul al 14-lea ajunse țară independentă sub dinastia Niceforilor**, în Tessalia. Era și a Mauro-Vlahia, o valahie Neagră, în Dalmația și se afla și o Micro-Vlahie, Valahie mică în Epir. Chiar și în Republica Ragusei, rivala Veneției se aflau Români. Dar nu erau mulți și puternici și s-au pierdut între Slavi. Erau multe Valahii pe acele vremi cu suflet grecesc și bulgăresc, dar nici una mare și românească.

(Va urma.)

Din public.

Vârșei 1 Febr. 1912.

On. Redacțiune!

Ieri am primit din Oravița știrea telefonică, despre un atac anonim, apărut contra mea și a soției mele în «Tribuna». Se zice, că atacul anonim mă face membru al partidului guvernamental.

Intr'o chestiune atât de interesantă, nu pot sta de vorbă cu vre-un anonim. Cine vrea să discute cu mine pe tema alegerilor din 1910, referitor la cercul Sasca-montană, să iscălească cu adevăratul său nume.

Acela, cari mă cunosc, știu aprecia sentimentele și naționalismul meu. În deosebi membrii din Sasca-montană al partidului nostru național mă știu prea bine cine sunt azi și cine am fost tot-deauna. În Sasca-montană nu există nici un membru al partidului național român, care să poată iscali un astfel de atac.

Pentru aceia, cari nu mă cunosc personal, țin să declar:

Din 1897, de când eram universitar de anul prim, am fost și sunt membru al partidului național român și voiu fi tot-deauna. Toate faptele mele dovedesc aceasta.

Dacă «Tribuna» va numi pe autorul atacului, voiu reveni asupra lui; în caz contrar nici o totă nu voiu răspunde la bazaconile anonimului din Sasca-montană. Nimeni nu ține o venicie. Viitorul va dovedi, cine a fost și este român bun și adevărat. Până atunci poate curge puvoii insultelor și calomniilor.

Din mine nu va putea face român rău și trădător de neam nimeni în lume, poate «Tribuna» zilnic să publice atacuri anonime contra mea.

Primiți asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Dr. Vasile Meșter, avocat.

*) S-au aflat urme de ziduri și în jurul dealului Sprenging în ațară de Brașovul-vechiu. Dr. E. Fischer, scriitorul șovinist sas din București într-un articol publicat în revista «Die Karpathen», de părere, că pe locurile acelea se afla un oraș Cuman, în care s-au așezat apoi Slavi și Români. Mulți Sași și streini cred încă și acum, că țara Bârsei a fost desertum, pustie, și că numai ei au fost glorioșii ei întemeietori? — În țara Bârsei se află ruini și din vremea Romanilor.

**) Dela 1271—1296 aflăm pe Ioannes Angelos Dukas Komnenos Sébastocrator al Mării Valahii. V.: Schlumberger, op cit.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu: Branisce et Comp.

Redactor responsabil:

Ioan Brotea.

„CORONA“

instituit de credit și economii, societate acționară în BISTRIȚA

ACTIVE. Contul Bilant pe anul 1911. PASIVE.

ACTIVE	Cor.	fil.	PASIVE	Cor.	fil.
111 Cassa . . . . . C 45295.39			1 Capital societar	300000	—
114 Cassa de păst. post. C 1877.69			98 Fond gen. de rezervă 80900		
115 Giro-conto la banca Austro-Ung. C 600.—	47773	08	87 Fond de pensuni 9000		
102 Cambii: a) cu convenți 771702.52			34 Fond de binefaceri 800	90700	—
b) cu acop. hip. 687463.—	1459165	52	110 Depozite spre fructificare	694009	86
97 Obligațiuni: a) asigurate cu convenți C 30230.50			109 Reescont	407318	12
b) asig. cu hipot. C. 6331.—	36561	50	113 Cont-curentul creditorilor	327743	11
117 Cont-curent cu acoperire de prod.	53282	66	108 Dividendă neridicată	799	—
106 Cont-curentul debitorilor	183648	4	118 Interese transitoare	22037	88
107 Efecte	60311	—	30 Profit net	35909	15
63 Imobili . . . . . C 3866.45	34295	10			
94 Mobiliar, abscrie C 386.68	3479	77			
	1878517	12		1878517	12

DEBIT. Perdere și Profit. CREDIT.

DEBIT	Cor.	fil.	CREDIT	Cor.	fil.
93 Interese după depozite spre fructificare. C 31262.25			95 Interese după cambii	122305	55
84 Interese după reescont 35132.68			104 Interese după obligații	9623	91
61 Interese după fondul gen. de rezervă . . . . . 3900.—			65 Interese după efecte	1388	33
62 Interese după fondul de pensuni 526.30			89 Interese de întârziere	514	68
78 Interese de cont-curent 1493.11	72314	34	119 Provisiuni diverse	3976	32
88 Salare	11466	—	64 Venite după imobili	1801	46
55 Bani de cuartir . . . . . C 1400.—					
2 Marce de prezentă . . . . . 800.—					
96 Chirie 1925.36					
86 Porto 1127.99					
105 Spese 3697.94	8951	29			
112 Contribuții: erariale munic. com. 6946.26					
după depuneri 3009.07	10082	79			
complet de timbru 127.46	886	68			
25 Amortizări	35909	15			
30 Profit net	139110	25		139110	25

Bistrița, în 31 Decembrie 1911.

Dr. A. German m. p., prezident, Emil A. Chiffa m. p., prim-comptabil. Dr. G. Tripan m. p. director executiv, Dumitru Baicon m. p. cassar.

DIRECȚIUNEA:

G. Plețosu m. p. vice preș. Dr. I. Pop m. p. S. Grose m. p. V. Bălan m. p. Dr. I. Făgărășian m. p. C. Flămând m. p. E. Iuga m. p. D. Budușan m. p.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Bistrița, 1912 Ianuarie 29.

I. Lissai m. p. prezident. N. Căciulă m. p. V. Borda m. p. G. Russu m. p.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1911 8 Ianuarie	Activ	1912 5 Ianuarie
169.485.725	119877725 Reser. metal. aur 157710047	219.668.047
813.202	49603000 „ Trate aur 61.958.000	592.885
99.768.948	Argint și diverse monede	150.510.443
28.786.127	Portofoliu Român și străin.	13.199.820
11.999.924	*Impr. pe efec. publice 6.939.500	11.952.624
17.994.307	„ „ in cont-curent 6.260320	17.636.577
4.301.621	Efectele Capital. Social	4.216.621
6.018.319	Efectele fondului de rezervă	6.084.858
721.787	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	790.929
16.920	Imobile	18.424
109.249.945	Mobilier și Mașini de Imprimerie	116.529.790
18.056.790	Cheltuieli de Administrațiune	23.987.975
54.067.327	Depozite libere	70.422.513
521.280.942	Conturi curente	635.611.506
	Conturi de valori	
	Pasiv:	
12.000.000	Capital	12.000.000
30.030.309	Fond de rezervă	32.057.360
4.376.124	Fondul amortis. imob. și material	4.682.522
334.016.190	Bilete de Bancă în circulațiune	438.223.390
111.973	Dobânzi și beneficii diverse	78.428
109.249.945	Depozite de retras	116.529.790
31.496.401	Conturi diverse, sold	32.040.016
521.280.942	Scomptul 5%	635.611.506
	* Dobânda 5 1/2%	

O nouă

Librărie românească

am deschis în strada Ecaterinei Nr. 2 (din sus de Internatul Orfelinat) pe lângă atelierul de

„legătorie de cărți“.

În librăria mea se găsesc toate noutățile literare cari apar în România și în patrie. Posed bibliotecile: „Minerva mare și mică“, „Biblioteca pentru toți“, „Lamina“, „Lumen“, „Luceafărul“, ș. a. Acei domni cari ar cumpăra dela mine cărți de bibliotecă li se compactează mai eștin. Mai posed revistele: „Luceafărul“, „Cosinzeana“ și „Flacăra“ cari apar săptămânal. Mare alegere de ilustrate: Vederi din Brașov, motive țărănești, familia regală, motive din poeziile lui Eminescu din România ș. a. Tablouri frumoase cu Mihail Viteazul și alte tablouri din războiul independenței românești. — O mare înlesnire am făcut pentru domni preoți și învățători directori că am luat asupra-mi în deposit toate **Tipărițiurile necesare** cari să puteau procura până acuma numai dela librăria „Archiepiscopala“ din Sibiu. În editura librăriei a apărut un volum de „POESII“ de I. Chiroiu, cu prețul de 1 cor. Cei ce ar comanda 10 ex. li se dau cu 5 cor. Doritorii de a' avea să trimită 1 cor. înainte și li se trimite franco.

semnez cu stimă:

Ioan Chiroiu,
librărie-compactorie.

Români, replantați viile, cu altoi dela firmă română!

„MUGURUL“

însoțire economică Elisabetopol-Erzsébetváros (Kisküküllő vm.)

!!! Altoi de viie !!!

Calitate distinsă — pe lângă cele mai moderate prețuri — soiuri de vin și de masă, — Viță americană cu și fără rădăcină. Ochiuri de altnit, vița europeană cu rădăcină. Se află de vânzare la însoțire economică

„MUGURUL“

ELISABETOPOLE -- ERZSÉBETVÁROS.

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane.**

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. — ! Altoii sunt desvoltați la perfecțiune! — La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere prețurenț și instrucțiuni gratis și franco. —

— Români! Trimiteti băeții la cursul practic de altoi. —

Români! sprjițiți firmele românești, că numai acelea vă vrea binele.

Prima condiție de renșită este de a folosi material solid!

M. Schlandt

Brașov, Strada Morii.

Fabrica de pielărie.

Oferă produsele sale ca: Talpa-Terzen, Vache în jumătăți și crupoane, poale, gături, Piel de opinci și Opinci croite în cea mai fină calitate cu prețuri eștine.

Subscrișul are onoarea a aduce la cunoștinșă On. public din oraș și împrejurime, că lucrez haine bărbătești, croială modernă, după o praxă îndelungată, și-l roagă a-l onora cu comande. Reparaturi cu preț ieștin.

Fridolin Kari Jirkovsky junior
croitor bărbătesc.
Brașov, Târgul Cailor 14 etaj I.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provăduță cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrișoarea sa.

Prin efectul de lacuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomac și pântec, în contra cărcelilor și areleli la stomac, congestiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhidelor și a celor mai diferite bôle femeșoai a luat acest medicament de casă o răvândira, ce creșce mearu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Falsificațiile se vor urmări ne cale judecătoreșcă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu mar de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoăcută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), a durerile de gîdînă și reumatism și a altor urmări de recălă. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea apenala a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —.40 b Cinci bucăți cor. 1.80

Fie-care bucăță de săpun, pentru copii este provăduță cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează zilne prin rambursă postală. — La depozite se se ceră a unmit preparatele provăduțe cu înșel tura și marea de apărare a lui A. MOLL.

Depozit în Brașov: Kari Schmidt, farmacist.